

Naam: R.B.J. Maathuis / B. Wiltvank
Datum: 21 juni 2022
Team/teamonderdeel: KCC Vergunningverlening en Naleving

Collegevoorstel

Onderwerp	intensivering energietoezicht bedrijven
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Omgevingsdienst Twente geeft in 2022 en 2023 versterkt uitvoering aan het energietoezicht bij energierelevante bedrijven. Dit gebeurt op basis van het project 'intensivering energietoezicht', waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij de provincie Overijssel. Ook de gemeente Almelo levert een financiële bijdrage.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het projectvoorstel Energietoezicht 2022 – 2023 voor het intensiveren van bedrijfsgericht energietoezicht door Omgevingsdienst Twente;
2. Omgevingsdienst Twente te machtigen om voor de gemeente Almelo een subsidieaanvraag ter hoogte van € 35.784 te doen bij de Provincie Overijssel in het kader van de subsidieregeling intensivering energietoezicht 2022 - 2023;
3. De gevraagde cofinanciering van € 68.332 voor het intensiveren van het energietoezicht in de periode 2022 – 2023 te dekken uit het tegoed facultatieve taken ODT 2020;
4. In te stemmen met het streven om de energietaken structureel te borgen in het takenpakket van de Omgevingsdienst Twente.

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de provincie Overijssel zich ingezet voor het versterkt uitvoeren van energietoezicht door de omgevingsdiensten IJsselland en Twente. Voor West-Overijssel is in 2020 een subsidieregeling voor het intensiveren van het energietoezicht ingesteld, waaraan alle gemeenten in IJsselland hebben deel genomen. Per 1 januari 2022 is deze regeling uitgebreid naar de regio Twente en geldt nu voor heel Overijssel.

Vanaf 2020 is geïnvesteerd in opleidingen voor medewerkers van de Omgevingsdienst Twente (ODT) alsmede het uitvoeren van extra energiecontroles door de ODT. Alhoewel deze taken niet nieuw zijn, is intensivering noodzakelijk omdat hier in het verleden onvoldoende aandacht naar is uit gegaan. Vanwege de huidige energiecrisis staan de mogelijkheden voor het besparen van energie bij het bedrijfsleven nu volop in de belangstelling.

Het uitvoeringsplan Energie en Duurzaamheid geeft invulling aan wettelijke energie-gerelateerde taken van Omgevingsdienst Twente in 2022 en 2023. De provincie Overijssel en het Rijk stellen extra middelen beschikbaar voor het uitvoeren van deze taken. De middelen hebben een incidenteel en additioneel karakter; ook van gemeenten wordt hiervoor een bijdrage gevraagd. De bijdrage is gebaseerd op het aantal energierelevante bedrijven per gemeente. In het projectvoorstel is dit voor de gemeente Almelo geconcretiseerd.

De periode 2022 – 2023 wordt beschouwd als een opbouwfase, waarbij wordt gewerkt aan het structureel borgen van deze taken in het takenpakket van de Omgevingsdienst Twente.

Beoogd effect

Intensivering van energietoezicht zorgt voor energiebesparing bij energierelevante bedrijven en daarmee voor kostenbesparing. Energiebesparing vermindert de uitstoot van CO₂ en helpt klimaatverandering tegen te gaan.

Argumenten voor

1.1 Energietoezicht levert een bijdrage aan duurzaamheidsambities en is kosteneffectief

Het draagt bij aan het invullen van de duurzaamheidsambities van de gemeente Almelo, met het doel klimaatverandering tegen te gaan (verminderen uitstoot CO₂) en invulling te geven aan nationale en internationale afspraken.

Energietoezicht is een kosteneffectieve maatregel, die bovendien financieel gunstig is voor de gecontroleerde bedrijven zelf. Zij besparen op hun energierekening.

1.2 Dit geeft prioriteit aan toezicht en handhaving en draagt bij aan een level playing field.

Een belangrijk deel van de energiebesparing moet worden gerealiseerd binnen de kaders van de milieuregelgeving. Het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat landelijk geldende milieuregels, waaronder een energiebesparingsplicht voor bedrijven en instellingen om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder uit te voeren.¹

Vanuit het Energieakkoord bestond de wens om de naleving hiervan te vergroten. Dit heeft geresulteerd in het invoeren van een informatieplicht energiebesparing. Alle betrokken bedrijven moeten eens in de vier jaar rapporteren over de door hen uitgevoerde maatregelen. De informatieplicht maakt zo informatiegestuurd toezicht en handhaving mogelijk. De ODT controleert of maatregelen zijn genomen en zet waar nodig handhavingsinstrumenten in, zoals het opleggen van een last onder dwangsom wanneer er geen of onvoldoende maatregelen zijn getroffen. Met dit project wordt jaarlijks bij 10 tot 15 procent van de energierelevante bedrijven een energiecontrole uitgevoerd.

Daarnaast richt het project zich op toezicht op energiebesparing bij complexe, vergunningplichtige industriële bedrijven door gespecialiseerde toezichthouders en diverse overige energie-gerelateerde (advies-) werkzaamheden. De uitvoering van deze taken gebeurt door Omgevingsdienst Twente, waarmee invulling wordt gegeven aan een gelijk speelveld voor bedrijven in onze regio.

1.3 Het Algemeen Bestuur ODT heeft ingestemd met het uitvoeringsplan Energie & Duurzaamheid

Op 10 december 2021 heeft het AB ODT ingestemd met het uitvoeringsplan Energie & Duurzaamheid 2022 – 2023. Het voorliggende projectvoorstel is nadien opgesteld en is hierop gebaseerd. Het AB ODT vraagt aan deelnemers hiervoor de benodigde financiële middelen ter beschikking te stellen.

2.1 Dit is conform het provinciale Uitvoeringsbesluit subsidies 2017

Het Uitvoeringsbesluit subsidies 2017 van de provincie Overijssel stelt per gemeente subsidie beschikbaar. Voor de gemeente Almelo is dit maximaal € 17.892 per jaar. De regeling geeft aan dat de gemeente de ODT kan machtigen om een aanvraag te doen. Bij de aanvraag wordt een machtigingsverklaring gevoegd.

¹ Het gaat hierbij om bedrijven en instellingen die meer dan 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgas(equivalent) per jaar gebruiken. De verplichting is gekoppeld aan energiegebruik en raakt dus een deel van het mkb, maar de doelgroep bestaat ook uit niet-mkb bedrijven en instellingen.

3.1 Vanuit het ingebrachte pluspakket zijn voldoende middelen voor cofinanciering beschikbaar

De gemeente Almelo heeft bij de ODT structureel een pluspakket ingebracht ter grootte van 4,51 fte. In 2020 is een deel van deze capaciteit niet ingezet voor werkzaamheden. Met de jaarrekening ODT 2020 is dit restant opgenomen als tegoed voor de gemeente Almelo en daarmee beschikbaar gebleven voor uitvoering van het pluspakket. Omdat de projectwerkzaamheden goed aansluiten bij het pluspakket, wordt voorgesteld de cofinanciering uit dit tegoed te dekken. Een nadere toelichting wordt gegeven onder het kopje 'kosten, opbrengst en dekking'.

4.1 Met structurele inbedding van energietaken is de ODT een volwaardige uitvoeringsorganisatie op het gebied van energie en duurzaamheid

Het is noodzakelijk om energie(toezicht) op een structurele manier in te bedden in het takenpakket van de ODT. Met de uitvoering van dit project worden de werkzaamheden voor de periode 2022 en 2023 gegarandeerd. Het projectplan speelt in op werkzaamheden die rechtstreeks voortvloeien uit wettelijke taken die zijn gemandateerd aan de ODT. Gedurende deze twee jaar worden energietaken in combinatie met het veranderende takenpakket onder de Omgevingswet verder vorm gegeven.

Kanttekeningen

1.1 Niet meedoen leidt tot kennisverlies bij ODT

Energietoezicht levert een bijdrage aan energiebesparingsdoelstellingen en geldt als een kosteneffectieve maatregel. Er wordt een kans gemist als dit project niet wordt uitgevoerd. Daarnaast is dan binnen de ODT sprake van verlies aan opgebouwde kennis en ervaring. De provincie geeft met de subsidieregeling blijk van steun aan de uitvoering van deze werkzaamheden.

1.2 De ODT kent een hoge werkdruk

ODT wordt geconfronteerd met een aanhoudende hoge werkdruk. De uitvoering van dit project draagt hieraan bij. Echter, de taken zijn niet nieuw. Vanaf 2020 heeft ODT gericht ervaring opgedaan met het uitvoeren van deze werkzaamheden. Het projectvoorstel bevat rapportageverplichtingen, op basis waarvan de voortgang periodiek kan worden gevolgd en bijgestuurd.

1.3 Niet duidelijk is of alle deelnemers aan de ODT deelnemen aan dit project

De instemming van het AB ODT met het uitvoeringsplan Energie & Duurzaamheid geeft niet de zekerheid dat alle colleges ook daadwerkelijk besluiten om deel te nemen aan dit project. De financiële verrekening (naheffing) van de ODT over 2021 kan er toe leiden dat deelnemers een pas op de plaats maken. Duidelijk is, dat de gemeente Almelo over 2021 geen naheffing ontvangt. Daarnaast is vanwege robuuste inbreng in de ODT ruimte voor het uitvoeren van dit project voor Almelo.

Kosten, opbrengsten en dekking

Met de jaarrekening ODT 2020 is bij de ODT voor onze gemeente een tegoed ingesteld van € 170.000, vanwege niet bestede middelen. Nadien zijn hieruit verschillende pluspakket-taken bekostigd. Thans resteert nog circa € 130.000. Voorgesteld wordt de cofinanciering voor intensivering van het energietoezicht (€ 68.332) hieruit te bekostigen. Deelname aan deze regeling leidt daarmee niet tot lastenuitzetting binnen onze gemeente. Bovendien vermindert dit ons tegoed facultatieve middelen 2020 bij de ODT en worden middelen ingezet waarvoor zij zijn bedoeld.

De provincie Overijssel stelt voor elke gemeente in Overijssel subsidie beschikbaar naar rato van het aantal energierelevante bedrijven per gemeente. Subsidie voor de gemeente Almelo is gemaximeerd op € 17.982 per jaar. Voor 2022 en 2023 samen gaat het dus om € 35.784.

Uitvoering

Na instemming met dit voorstel ondertekent het hoofd KCC de machtigingsverklaring en stuurt deze naar de ODT. De ODT verzorgt de subsidieaanvraag. De subsidie wordt door de provincie overgemaakt aan de ODT. De ODT verantwoordt het projectresultaat.

De ODT heeft voor uitvoering een projectteam samengesteld, dat specialistische opleidingen heeft gevolgd op het gebied van energie. De werkzaamheden worden ingepland en uitgevoerd vanaf de tweede helft van 2022.

Bijlagen

Projectvoorstel energietoezicht (INK_107487)

Wijziging projectvoorstel energietoezicht (INT_82755)

Uitvoeringsplan Energie en Duurzaamheid 2022 – 2023 (INT_2282331)

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is besproken met de opdrachtgever ODT, de programmamanager duurzaamheid, financiën en de fondswerver.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is op 27 juni 2022 besproken met de portefeuillehouder toezicht en handhaving en heeft instemming.

Directie-advies

n.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.